

Itte Weidman
Flassbro gård
642 96 Malmköping
0157-442 72
info@sagostigen.se

REMISSYTTRANDE
2014-04-17

Regeringskansliet
Landsbygdsdepartementet
103 33 Stockholm

#

Remissförslag till ny utformning av gårdsstöd, Ds 2014:6

Svenska Vallföreningen hävdar grovfoderodlarnas intressen, verkar för ett lönsamt utnyttjande av grovfoderväxter och bete samt påverkar och stöder forskning, försök och rådgivning inom vallområdet. Vi är en ideell förening med ca 2 500 medlemmar bestående av lantbrukare samt tjänstemän inom privat och offentlig verksamhet. Vi har 17 lokalföreningar i landet.

Promemorian analyserar mycket bra utvecklingen beträffande strukturomvandlingen i det svenska jordbruket de senaste åren. Även Svenska Vallföreningen oroas mycket över den negativa utvecklingen beträffande nötproducerande företag i skogs- och mellanbygder. Vi anser att utjämningen bör fördelas ut på så många år som möjligt. Tyvärr kan inte hela vidden av de föreslagna förändringarnas samlade konsekvenser för lantbruket analyseras då Landsbygdsprogrammet med bl.a. LFA-stöd inte är klart.

Svenska Vallföreningen lämnar följande synpunkter:

3.2.5 Geografisk koncentration

Beskriver hur utvecklingen fortgått de senaste åren med minskning av nötproducerande företag inom vissa områden i skogs- och mellanbygderna. Svenska Vallföreningen oroas över den utvecklingen och vill trycka på att hänsyn tas till detta så att den pågående utvecklingen begränsas vid utformning av framtida stöd. Åldersstrukturen på lantbrukarkåren gör att utvecklingen kommer att fortgå i ökad takt om inget görs.

4.3.2 Reformens innebörd

Nationella tak och budget. Vi välkomnar en krisreserv för exceptionella marknadspriser eftersom den ekonomiska situationen för grovfoderproducenter under senare år har blivit svårare i och med större prisvariation både på förbrukningsvaror såsom kraftfoder och på produkter såsom mjölk.

5.1 Betesmarksdefinitionen

”Ambitionen bör vara att inkludera marker med många träd och buskar samt alvarmarker i gårdsstödet.” Förslaget till betesmarksdefinition är välkommet, gagnar grovfoderproducenterna och motsvarar behovet för att bevara de typiska svenska betesmarkerna varför vi stöder detta.

5.4 Tvärvillkor

Systemet med tvärvillkorsavdrag är inte rimligt eftersom samma förseelse ger olika straff beroende på storleken på stödet. I takt med att gårdarna växer som en följd av krav på rationell drift blir också ett procentavdrag orimligt. Det som t.ex. tidigare var tre gårdar kan nu vara en och ett enda fel som förr gav avdrag på den mindre gårdens stöd ger nu avdrag på motsvarande tre gårdar. I sammanhanget vill vi även ta upp sanktionsgränsen 2 ha som leder till avdrag för underkänd/saknad areal. Denna är på samma sätt otidsenlig eftersom en större andel gårdar nu är så stora att 2 ha avvikelse uppnås nästan enbart genom felmarginalen vid skiftesgränssritning. Gränsen bör höjas.

6.1.6 Proteingrödor

Här beskrivs förutsättningar att införa ett stöd för dessa grödor. I promemorian sägs att förutsättningarna för stöd bedöms vara svagt. Svenska Vallföreningen tror dock inte att arealen totalt sett i landet kommer att öka då mjölk- och nötköttsproduktionen minskar och då även arealen där proteingrödor odlas. Därför bör det finnas en möjlighet till stöd för dessa grödor. Ur miljö och klimatsynpunkt med mer närodlat protein skulle alla vinna på en större inhemsk produktion där även baljväxterna i vallen skulle kunna sättas mer i fokus.

6.1 Djur- och arealbidrag

Ett djurbidrag blir för många, framförallt nötkötts- men även mjölkproducenter, avgörande för lönsamheten. Det medför att företag som investerat kan leva vidare och att marker kan fortsätta hävdas. Det bör inte betraktas som ett övergångsstöd.

6.5 Reduktion av höga stöd

Regel om minskning av stödbelopp över 150 000 euro blir troligen verkningslös då det leder till att man delar upp gårdarna vilket endast resulterar i onödig administration.

7. Miljövillkor för gårdsstödet

Det är angeläget att definitionen av en gröda inte ger felaktiga konsekvenser. Det blir mer och mer vanligt att stora mjölk/köttproducenter producerar enbart grovfoder. Vi anser att det är rimligt att gårdar med mer än 75 procent vall ska undantas kravet på tre grödor. Däremot bör regeln om mindre än 30 ha resterande åkermark tas bort. Den gård som förnyar sin vall i en gräsinsådd brukar vallen på ett bra sätt men kan ändå inte uppfylla kraven. En sådan gård skulle tvingas att införa vallinsådd i spannmål med följderna dyrare produktion pga. av bl.a. tröskning eller produktion av helsäd med ett fodervärde som kanske inte passar in. Vidare skulle ökad odling av ettåriga grödor motverka miljömålen om minskad kemisk bekämpning. Följden skulle bli att ett företag med en specialiserad mjölkproduktion kunde tvingas minska djurantalet eller tvingas hitta mer mark för grovfoderproduktion. Företagsuppdelningar är också en tänkbar och onödig följd.

Kan inte undantagsregeln med 75 procent vall ändras till att omfatta gårdar oavsett storlek, finns behov av och goda skäl till att dela upp vallen på ett rimligt antal grödkoder. Indelningen kan göras utifrån grödans användning och/eller biologiska sammansättning. Olika varianter av vallar har sina olika växtföljdsegenskaper vilket motiverar särskiljning.

Det finns också intensiva gårdar som har två grödor, vall och majs, och där vallen förnyas i renbestånd eller genom insådd i ettårigt gräs. Den produktionsformen uppfyller inte heller förgröningspremiens krav på antalet grödor. Den är relativt sett mer skonsam mot miljön än en produktion med t.ex. höstvete, vårvete och rågvete som å andra sidan uppfyller grödantalskravet. Även dessa producenter behöver ytterligare en grödkod för vall eller en annan lösning för att undvika onödigt och missriktat krånge.

7.1 Bevarande av permanenta gräsmarker

”Kravet på att skydda permanenta gräsmarker på företagsnivå bör inte införas i Sverige och andelen permanenta gräsmarker bör följas på nationell nivå.” Detta är ett bra förslag eftersom en regel på företagsnivå skulle bli onödigt administrativt krånglig. Det bör också noteras att det är svårt att följa upp eftersom många vallar förnyas i renbestånd eller som insådd i ettårigt gräs. Vidare kan icke kontrollerbara skador av vildsvin omöjliggöra bevarandet av riktigt långliggande vallar och framtvinga omläggning.

9 Andra medlemsstaters implementering

Där diskuteras andra medlemsstaters implementering av gårdsstödet. Svenska Vallföreningen anser att detta bevakas noga då flera beslut kan ha gränsöverskridande effekter.

För Svenska Vallföreningen

Itte Weidman, ordförande